

Handläggare
Maria Svanholm**Till**
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2026-04-21, p. 19

Förändrad medlemsavgift - Mälarens vattenvårdsförbund

Förvaltningens förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner informationen om förändrad medlemsavgift för Mälarens vattenvårdsförbund

Bakgrund

Mälaren är till ytan Sveriges tredje största sjö. Sjön ligger i landets mest befolkningstäta område och har varit påverkad av människan sedan långt tillbaka i tiden. I Mälarens tillrinningsområde bor idag omkring 3 miljoner invånare.

Mälaren förser runt 2,3 miljoner människor med dricksvatten dagligen. Mälaren förser även de som bor i eller vistas området med många andra nyttor så som transportled, rekreation, fiske, bad, utjämning av höga flöden m.m. Mälarens avrinningsområde kommer inom den närmaste framtiden att påverkas av en stark befolkningsökning och påföljande behov av regional planering kring avlopp, dagvatten och dricksvatten. Livsmedelsproduktionen i området runt Mälaren kan komma att behöva öka vilket innebär en risk för ökad belastning av näringsämnen till vattnet och ökad exploatering av fiskbestånden. Klimatförändringarna medför utmaningar som översvämning, torka, ökad spridning av föroreningar, saltvatteninträngning och smittspridning.

Syftet med Mälarens vattenvårdsförbund är att utgöra en plattform för att adressera utmaningarna i samverkan mellan kommuner, myndigheter, akademi och näringsliv.

Historik

Mälarkommittén, bildades 1959 och var ett samarbete mellan de fyra länsstyrelserna runt Mälaren samt länsstyrelsen i Örebro län. Uppgiften var bland annat att samordna och förbättra övervakningen av Mälarens vattenkvalitet. 1965 påbörjades den omfattande Mälarundersökningen, den miljöövervakning som fortfarande pågår. I mitten av 1990-talet väcktes frågan om att bilda ett vattenvårdsförbund kring Mälaren för att få en bredare

[Nivå 1]
[Nivå 2][Besöksadress]
[Postadress]
[Postnr] [Ort]
Telefon [Telefon]
Växel [Växel]
Fax [Fax]
e-postadress
[hemsida]

samverkan och representation i vattenvårdsarbetet kring Mälaren. 1998 övergick Mälarkommittén till att bli Mälarens vattenvårdsförbund i dess nuvarande form och sedan dess ingår samtliga strandnära Mälarkommuner i förbundet (23 st), de större vattenverken, viktiga branschorganisationer samt flera ideella föreningar.

Nuvarande verksamhet och roll

En central roll för Mälarens vattenvårdsförbund är att vara en plattform för samverkan och kunskapsutbyte. Det är av stor betydelse då det är flera län och många kommuner inblandade.

I och med att vattenförvaltningen införlivades i svensk lagstiftning 2004 och att kommuner och myndigheter började arbeta mer systematiskt och avrinningsområdesvis med åtgärder för att nå god vattenstatus, blev önskemålen allt starkare om att vattenvårdsförbundet skulle bidra till att stötta och samordna åtgärdsarbetet. Projektet *Mälaren – en sjö för miljoner* drogs igång som en testpilot 2013. Därefter fattades beslutet på stämman 2017 om att justera stadgarna för att även ta in arbete med åtgärder som en fast del av verksamheten inom förbundet, förutom de delar som fanns med sedan tidigare; miljöövervakning, information och underlag för samhällsplanering.

Läs mer här: [Mälarens vattenvårdsförbund](#)

Ärendet

Staden har kontaktats av Mälarens vattenvårdsförbund med anledning av att förbundet ser ett behov av att se över nuvarande finansiering. Förbundet ser ett ökat behov av att stärka arbetet med att stötta medlemmarna att nå målet god status i Mälaren och i tillrinnande vatten. Detta genom att stärka kunskapsutbytet genom nätverk, stärkt miljöövervakning, samordning av ansökningar om extern finansiering till genomförande av åtgärder m.m.

Strandnära kommuner, ej helt inom avrinningsområdet (så som Stockholms stad) betalar 1,15 kr per invånare (2025).

Minimiavgiften för strandnära kommuner är 40 400 kr och en maxavgift på 576 100 kr (2025).

Staden betalar (genom miljöförvaltningen) därmed en årlig medlemsavgift till förbundet om 556 100 kr, Därtill betalar Stockholm Vatten och Avfall en separat medlemsavgift på cirka 13 450 kr/år.

Läs mer om medlemsavgifterna här: [Medlemsavgifter 2025 - Mälarens vattenvårdsförbund](#)

Att avgifter till förbund och föreningar har ett avgiftstak när avgifterna baseras på invånarantal är inte ovanligt för Stockholms stad. Staden ser dock att Mälarens vattenvårdsförbund har en mycket viktig roll och gör stor nytta i att förbättra vattenkvaliteten i Mälaren och skydda stadens dricksvatten. Förslaget är därför att

staden ska betala samma avgift per invånare som andra strandnära kommuner ej helt inom avrinningsområdet dvs 1,15 kr per invånare. Miljö- och hälsoskyddsnämnden kommer att ansöka om budgetjustering för den utökade medlemsavgiften i samband med tertialrapport 1.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen ser positivt på att arbetet i Mälarens vattenvårdsförbund stärks. Förbundet kommer då att kunna fortsätta med den utveckling som har skett de senaste åren. Flera ämnesspecifika nätverk skulle behöva startas inte minst för att komma tillrätta med den utbredda spridningen av PFAS som hotar stadens dricksvattenproduktion.

Det framgångsrika arbetet med att förstärka åtgärdsarbetet genom förbundet behöver fortsätta och intensifieras då vattenkvaliteten uppströms Stockholms stad i hög grad påverkar stadens möjligheter att nå god vattenstatus samt stadens möjlighet att producera dricksvatten av god kvalitet. Att samverka mellan kommuner, akademi, näringsliv och myndigheter är nödvändigt för att utbyta kunskap, bedriva ett effektivt åtgärdsarbete samt en långsiktig miljöövervakning. Mälarens vattenvårdsförbund utgör en etablerad och värdefull plattform för detta arbete framåt.

Anna Hadenius
Förvaltningschef
Miljöförvaltningen

Maria Svanholm
Avdelningschef
Miljöförvaltningen